

ЗАЯВА

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування «Програма економічного і соціального розвитку Вінницької міської територіальної громади на 2026 рік»

Загальні положення

Цей документ складено згідно з вимогами ст. 10 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”.

1. Замовник СЕО

Замовник - Виконавчий комітет Вінницької міської ради, 21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 59, email: vinrada@vmr.gov.ua, тел.: (0432) 59-51-73

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Програма економічного і соціального розвитку Вінницької міської територіальної громади на 2026 рік (далі - Програма) є документом державного планування місцевого рівня, яким визначаються пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку, підвищення стандартів життя населення шляхом розбудови інфраструктури, забезпечення якості та загальної доступності публічних послуг, підтримки ініціатив малого бізнесу. Стратегічна екологічна оцінка Програми дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку Програми з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку території громади. Програма розробляється з урахуванням завдань та положень інших документів державного планування, зокрема Державної стратегії регіонального розвитку України на період 2021-2027 років, Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року, Концепції інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади 2030; Цілей сталого розвитку, інших законодавчих та нормативно-правових актів та поточної ситуації у Вінницькій міській територіальній громаді, пов'язаної з військовою агресією російської федерації та введенням в Україні правового режиму військового стану.

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Напрями діяльності Програми реалізуються через планування та здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких заходів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля. Детальний перелік заходів буде визначено із врахуванням громадських обговорень, консультацій з органами державної влади та за результатами громадського обговорення звіту про СЕО Програми.

4. Ймовірні наслідки.

В ході здійснення СЕО мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації Програми, зокрема для таких компонентів довкілля: Клімат і мікроклімат; Атмосферне повітря; Водне середовище; Земельні ресурси; Ґрунтовий покрив; Рослинний і тваринний світ; Навколишнє соціальне середовище, у т.ч. здоров'я населення.

В результаті реалізації заходів Програми по капітальному будівництву, модернізації та експлуатації інфраструктурних об'єктів, розширення виробничих потужностей ймовірний вплив на довкілля не повинен перевищувати нормативно допустимих рівнів. Це має бути забезпечено застосуванням сучасних технічних рішень, дотриманням норм законодавства, проходженням процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД), та/або інших інструментів публічного обговорення планованої діяльності.

Внаслідок врахування в Програмі національних та міжнародних зобов'язань, зокрема тих, що стосуються Цілей сталого розвитку для України, можливі ризики будуть зведені до прийняттого рівня.

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Можливі ризики пов'язані із розвитком агросектору, промислового сектору, а також військовими діями на території області.

Серед них - руйнація природних біотопів водних об'єктів і зменшення кількості біологічних видів через розорювання земель і вирощування монокультур, замулення і зникнення малих річок, озер та боліт через неефективне землеробство, деградацію земель, ерозію ґрунтового покриву. Рубки дерев на крутих схилах балок, на фоні збільшення інтенсивності опадів, спричинених змінами клімату, може призвести до зсувів ґрунту в таких місцях. Недотримання режиму прибережно-захисних смуг водних об'єктів може спричинити руйнування берегів, забруднення води відходами господарської діяльності. Внаслідок врахування в Програмі національних та міжнародних зобов'язань, зокрема тих, що стосуються Цілей сталого розвитку для України, зазначені ризики будуть зведені до прийняттого рівня.

Можливе забруднення повітря, води та ґрунту через викиди токсичних хімічних речовин у навколишнє середовище через ймовірні бомбардування/обстріли громади.

б) для територій з природоохоронним статусом.

Можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок інтенсивної господарської діяльності, воєнних дій на території області (за результатами уточнення інформації щодо їх наявності на території громади). Можлива подальша евтрофікація водних об'єктів, спричинена міграцією хімічних речовин зі сільськогосподарських угідь, забруднення ґрунтів пестицидами. Вірогідна подальша фрагментація природних біотопів внаслідок сільськогосподарської діяльності. Детально вплив зазначених факторів буде вивчатись під час аналізу проекту Програми.

Можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом, такі як забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок реалізації заходів Програми мають бути оцінені під час здійснення процедури СЕО. На території

Вінницької міської територіальної громади знаходяться території, віднесені до ПЗФ та Смарагдової мережі [<https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-viewer>].

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення в результаті виконання Програми відсутні.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Зважаючи на комплексність рішень проекту Програми, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей, призначених для різних видів промислово-виробничої, соціальної, рекреаційної, комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планових рішень.

Загальною альтернативою Програми є базовий (нульовий) сценарій, при якому вищезазначена Програма не затверджується. «Нульовий сценарій» буде розглянутий в рамках СЕО. Необхідність розгляду інших альтернатив буде визначено під час аналізу проекту Програми та з урахуванням результатів розгляду цієї заяви.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для розробки стратегічної екологічної оцінки передбачається використовувати наступну інформацію (за умови що така інформація буде надана): доповіді про стан довкілля у Вінницькій області; статистичну інформацію щодо стану довкілля, дані моніторингу стану довкілля у Вінницькій області; відомості про стан та місце розташування об'єктів ПЗФ; Відомості про стан та місце розташування об'єктів Смарагдової мережі, червонокнижних видів; інформація про наявні і заплановані інвестиційні проекти щодо розвитку інфраструктури, відновлення, рекультивациі навколишнього середовища, соціального розвитку; інформацію про підприємства-забруднювачі; відомості про тваринний та рослинний світ; власне інформацію Програми; відкриті картографічні джерела, космічні знімки.

Для аналізу території буде використано логічні (індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії) та формалізовані (статистичний, екстраполяції) методи прогнозування, необхідність застосування яких буде визначено за результатами пропозицій, що надійдуть під час розгляду цього документу за процедурою, визначеною ст. 9,10 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами по кожній цілі Програми.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку буде виконуватися згідно Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" та Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки ДДП. Зміст стратегічної екологічної оцінки визначається переліком основних екологічних проблем наявних на території Вінницької міської територіальної громади.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції та строки їх подання

Виконавчий комітет Вінницької міської ради, 21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 59, email: vinrada@ymr.gov.ua, тел.: (0432) 59-51-73

Строки подання: 10 днів з дня, наступного після внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (відповідно до ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»), тобто з 03/11/2025 р по 13/11/2025 р.